

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія товарознавчо-комерційних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

(протокол № 1 від «30» серпня 2024р.)

Директор Сергій ВОЛОЩУК

ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

ПРОГРАМА

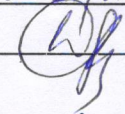
Ужгород 2024

Автор: Ганна ЧУМА – викладач, спеціаліст вищої категорії.

Рецензент: Людмила ЧОБАЛЬ, к.е.н., доцент кафедри менеджменту, підприємництва та торгівлі УТЕІ ДТЕУ

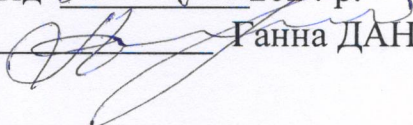
Програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії товарознавчо-комерційних дисциплін

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Голова циклової комісії Маріанна ДЬОЛОГ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи з розробки, розвитку ОПП та випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30.08 2024 р.

Керівник групи Ганна ДАНКО

ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

ПРОГРАМА

РЕЦЕНЗІЯ

на програму навчальної дисципліни «Основи менеджменту»
підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Програму навчальної дисципліни «Основи менеджменту» складено для досягнення освітніх цілей згідно з освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність» для підготовки фахового молодшого бакалавра в Відокремленому структурному підрозділі «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ».

Програма складена згідно вимог і має такі розділи: мета, завдання та предмет дисципліни; результати вивчення дисципліни; зміст дисципліни; список рекомендованих джерел. Зміст дисципліни, який викладено в програмі, дозволяє оволодіти студентами загальними та спеціальними компетентностями і досягнення ними результатів навчання за ОПП «Товарознавство і логістична діяльність».

При розробленні програми забезпечено наступність та необхідні міждисциплінарні зв'язки, мотивацію навчання, виховання інтересу до професії, розуміння соціальної значущості своєї праці.

Розглянута програма за змістом відповідає цілям освітньо-професійної програми «Товарознавство і логістична діяльність» та може бути рекомендована для підготовки фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту,
підприємництва та торгівлі
Ужгородського торговельно-
економічного інституту ДТЕУ

Людмила ЧОБАЛЬ

Пояснювальна записка

Навчальна програма дисципліни «Основи менеджменту» призначена для здобувачів фахової передвищої освіти, освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» денної форми навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійна програма «Товарознавство і логістична діяльність».

Програму розроблено відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність» підготовки фахових молодших бакалаврів у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Результати вивчення дисципліни.
3. Зміст дисципліни.
4. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Основи менеджменту» є формування у майбутніх фахівців системних знань щодо базових категорій менеджменту, його принципів і методів, загальних та індивідуальних функцій управління організацією для забезпечення ефективності її діяльності в сучасних умовах.

Завданнями вивчення дисципліни які мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни «Основи менеджменту» є здійснення теоретичної та практичної підготовки, що дозволить вивчити основні поняття менеджменту та процесу управління організацією, набути практичні навички вирішення управлінських ситуацій.

Предметом вивчення менеджменту як науки управління є дослідження законів і закономірностей життєдіяльності організацій, організаційні, управлінські та міжособові відносини між працюючими в процесі здійснення логістичної діяльності

2. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи менеджменту» як обов'язкова компонента освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння здобувачами освіти загальними та спеціальними компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
ЗК 3.	Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.	1-2
ЗК 6.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	2-4
ЗК 7.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	3-6
ЗК 8.	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	1-6
<i>Спеціальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
СК 2.	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.	1-5
СК 3.	Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності у підприємницьких, торговельних та біржових структур, зокрема логістичній діяльності	3-6
СК 6.	Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур, зокрема логістичної структури.	1-6
<i>Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою</i>		
РН 5	Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	2-5
РН 6	Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.	3-6

PH 7	Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.	1-6
PH 12	Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких торговельних та біржових структур.	1-6

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність, роль та розвиток менеджменту

Менеджмент, як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій «управління» та «менеджмент». Значення та завдання менеджменту. Система та структура управління підприємством. Сучасні концепції менеджменту.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2

Додатковий: 8

Інтернет-джерела: 1,4

Тема 2. Функції, принципи та методи менеджменту

Значення функцій менеджменту. Функції менеджменту як вид управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Принципи менеджменту. Відмінність функцій від принципів менеджменту. Бізнес-планування. Сутність і значення методів менеджменту.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3

Додатковий: 4

Інтернет-джерела: 1,4

Тема 3. Стили керівництва

Основні та сучасні стилі керівництва. Поняття, причини, види конфлікту. Методи розв'язання конфліктних ситуацій. Стили поведінки у конфліктних ситуаціях. Природа стресів та управління ними. Методи попередження та подолання стресу.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3,4

Додатковий: 7

Інтернет-джерела: 3

Тема 4. Управлінські рішення

Поняття та значення управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Різноманітність стилів управління. Етапи прийняття управлінських рішень. Організація проведення ділових нарад і переговорів. Комунікаційні процеси в системі управління. Основні підходи до прийняття управлінських рішень. Послідовність розробки і прийняття управлінських рішень. Умови ефективності управлінських рішень.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3,4,8

*Додатковий:*4

*Інтернет-джерела:*2

Тема 5. Менеджмент персоналу

Значення та зміст управління персоналу. Зміст роботи кадрових служб. Планування потреб у персоналі. Функції, типи системи кадрової роботи. Поняття та чинники плинності кадрів. Порядок та ведення особових справ та трудових книжок працівників підприємства. Оформлення документації кадровими службами. Культура управлінської праці. Сучасна модель менеджера. Влада і лідерство. Форми влади. Комунікації в менеджменті. Інформація, як матеріал комунікацій та її види.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3,4

Додатковий:

*Інтернет-джерела:*4

Тема 6. Ефективність менеджменту

Поняття ефективність менеджменту. Підходи вивчення ефективності менеджменту. Методи визначення економічної ефективності менеджменту. Структура різноманітних витрат на управління. Основа економічної оцінки ефективності управління. Витрати на персонал. Аналіз витрат на персонал

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3,4

*Додатковий:*4

Інтернет-джерела:

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
2. Основи менеджменту і маркетингу : навчальний посібник / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова, О.Ю. Судук. – Рівне: НУВГП, 2016. – 291с.
3. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 528 с.
4. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
5. Палеха Ю.І., Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник / Ю.Палеха, Г.Мошек, І. – К. : Ліра-К. – 2018. – 528 с.

Додатковий

1. Березін О. В. Управління проектами: навч. посіб. / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – Суми : Університетська книга, 2014. – 272 с.
2. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент: навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с.
3. Бондар-Підгурська О. В. Ділове адміністрування (корпоративне управління) : навч. посіб. / О. В. Бондар-Підгурська, А. О. Глебова. – К. : Ліра-К, 2015. – 448с.
4. Бутко М. П. Виробничий менеджмент: підручник / М. П. Бутко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 400 с.
5. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
6. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 324 с.
7. Косач І. А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами. Навчальний посібник / І. А. Косач, Л. С. Ладонько, І. В. Калінько. - К.: КондорВидавництво, 2014. - 217 с.
8. Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми : Університетська книга, 2015. – 728с.

Інтернет-ресурси

1. Сервер Верховної Ради України - www.rada.gov.ua
2. Ліга Бізнес-Інформ - www.liga.net
3. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
4. Право. Україна - www.legal.com.ua
5. Українське право - www.ukrpravo.com
6. МОН України - www.mon.gov.ua